

Správa o činnosti pedagogického klubu

Prioritná os:	Vzdelávanie
Špecifický cieľ:	1.2.1 Zvýšiť kvalitu odborného vzdelávania a prípravy reflektujúc potreby trhu práce
Prijímateľ:	Stredná priemyselná škola technická, Komenského 5, 085 42 Bardejov
Názov projektu:	Inovujeme a vzdelávame pre prax
Kód ITMS projektu:	312011Z527
Názov pedagogického klubu:	14b Klub učiteľov FG
Dátum stretnutia pedagogického klubu	07.12.2021
Miesto stretnutia pedagogického klubu	Stredná priemyselná škola technická, Komenského 5, 085 42 Bardejov
Meno koordinátora pedagogického klubu	Mgr. Dana Janečková
Odkaz na webové sídlo zverejnenej správy	https://iavpp.spsbj.sk

MANAŽÉRSKE ZHRNUTIE:

Krátka anotácia:

Témou stretnutia bola Základné etické súvislosti problematiky bohatstva a chudoby. Podrobnejšie sme sa venovali vybraným pojmom bohatstvo, chudoba, typy chudoby. Diskutovali sme o príčinách a dôsledkoch chudoby v krajine. Snažili sme sa prísť na nejaké riešenia, ktoré sme porovnali s riešeniami NBS. Bližšie sme sa pozreli na situáciu na Slovensku, v jednotlivých regiónoch ale aj čas sme venovali jednotlivcovi. V predposlednej časti sme sledovali situáciu vo svete. Porovnávali sme Slovensko s ostatnými krajinami. V závere sme pracovali s aktivitami pre žiakov k tejto téme.

Kľúčové slová:

- Bohatstvo
- Chudoba
- typy chudoby
- majetok
- Štatistický úrad SR
- NBS (národná banka Slovenska)
- Purposegames.com

HLAVNÉ BODY, TÉMY STRETNUTIA, ZHRNUTIE PRIEBEHU STRETNUTIA:

Téma stretnutia: Základné etické súvislosti problematiky bohatstva a chudoby

Otvorenie stretnutia klubu Finančnej gramotnosti

1.) V prvej časti nášho stretnutia sme si ujasnili pojmy chudoba a bohatstvo. Definícií k týmto pojmom je niekoľko, niektoré sa od seba líšia, ale koniec koncov sú si podobné. My sme sa zhodli, že chudoba znamená neschopnosť zabezpečiť množstvo statkov, ktoré sú práve postačujúce na udržanie minimálneho životného štandardu. Je to stav, ktorý nezaistuje človeku základné podmienky pre dôstojný život a uspokojenie najzákladnejších ľudských potrieb. Je spojený so značnou hmotnou núdzou, nedostatkom potravín, nezávadnej pitnej vody, ošatenie, zlé situácie s bývaním, nedostatočným či žiadnym prístupom k základnej zdravotnej starostlivosti, vzdelanie, a pod. Dôsledkom chudoby býva chronický hlad, podvýživa, nedostatočná imunita alebo nevzdelanosť, náchylnosť k chorobám, depresia, vysoká detská úmrtnosť, alebo nízka stredná dĺžka života. Je stavom kedy sú životné podmienky človeka v rozpore so základnými ľudskými právami. Z hľadiska sociálnej politiky predstavuje chudoba jeden z najťažšie riešiteľných problémov. Zároveň chudoba predstavuje jeden z najvýraznejších motivačných prvkov, kedy je motorom vzdelania, migrácie obyvateľstva atď.

Delenie chudoby: Absolútna chudoba - je niekedy tiež nazývaná ako extrémna chudoba alebo úplná chudoba. Je definovaná Organizáciou Spojených národov ako živobytie za menej ako 1,90 \$/deň na osobu (k roku 2015) a ako stav charakterizovaný vážnym nedostatkom základných ľudských potrieb, vrátane jedla, bezpečnej pitnej vody, hygienického zariadenia, zdravia, prístrešia, vzdelanie a informácií. Extrémna chudoba závisí nielen od príjmu, ale aj od prístupu k službám.

Relatívna chudoba nie je objektívnym meradlom, ale je definovaná spoločenským kontextom. Úroveň relatívnej chudoby sa neporovnáva celosvetovo, ale v danej komunite jedinca.

Bohatstvo predstavuje súhrn huteľného a nehuteľného majetku, ktorým môže bez obmedzenia disponovať osoba (rodina) a vďaka tomu si zlepšuje štandard života.

V tejto časti sme aj diskutovali o príčinách a dôsledku chudoby v jednotlivých krajinách.

Zhrnuli sme tieto príčiny: historický vývoj územia, choroby, nevzdelanie, vládne zlyhanie, geografická poloha.

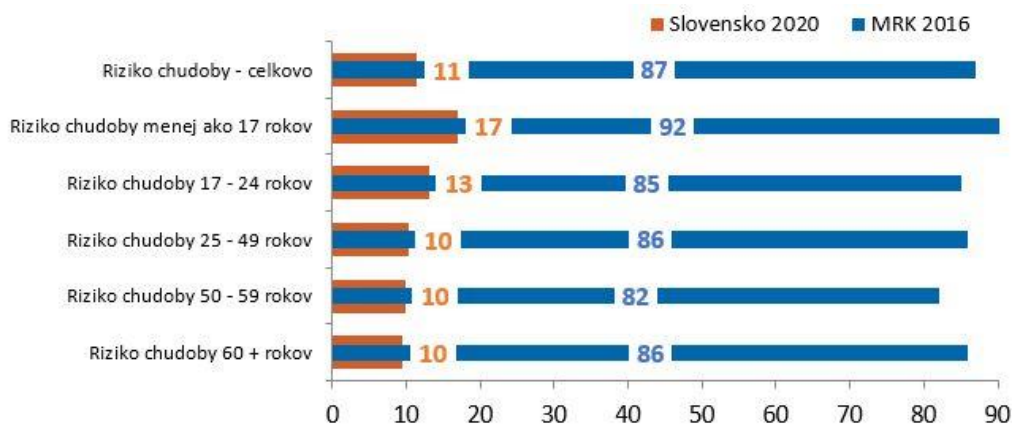
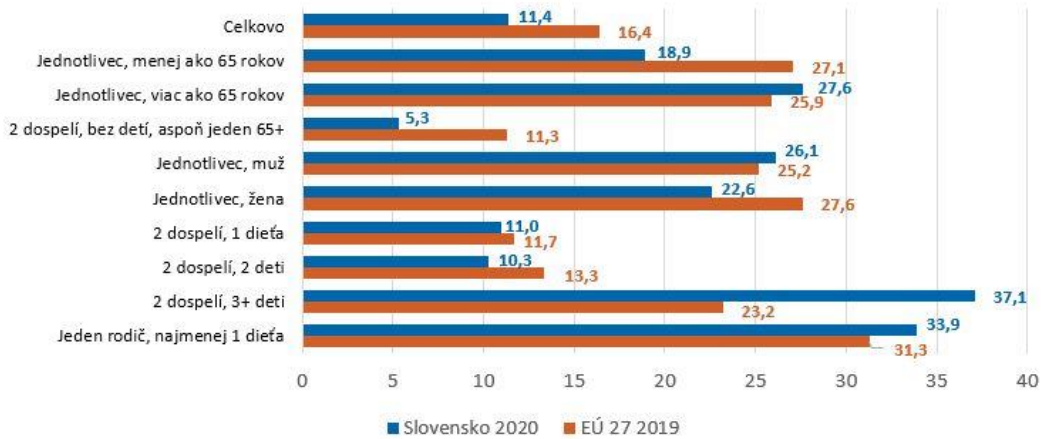
Dôsledky chudoby na spoločnosť v krajine: hlad, zdravie, vzdelanie, kriminalita, strata obydľia.

2.) V druhej časti sme sa zaujímali o situácii na Slovensku. Koľko ľudí trpí, alebo je na hranici chudoby, ktoré regióny sú najviac postihnuté chudobou. Tieto informácie nám poskytol štatistický úrad SR a webová stránka NBS (národná banka Slovenska).

Podľa štatistík NBS je rizikom chudoby na Slovensku ohrozených približne 615 tisíc osôb, resp. 11,4 % populácie Slovenska. Spolu s Českou republikou a Fínskom patríme medzi krajiny s najnižšou mierou rizika chudoby v Európe. Najmenej sú ohrozené domácnosti tvorené dvoma dospelými osobami. Naopak najvyššiemu riziku chudoby čelia domácnosti s 3 a viac deťmi, osamelí rodičia s maloletými deťmi, resp. jednotlivci s vekom nad 65 rokov. V porovnaní s priemerom 27 krajín Európskej Únie je celkové riziko chudoby nižšie o 5 p. b.. Menej náchylné sú najmä domácnosti jednotlivcov mladších ako 65 rokov a 2 dospelých bez detí, z ktorých aspoň jeden má 65 a viac rokov.

Aj keď je na Slovensku relatívne výrazný rozdiel v mzdách a starobných dôchodkoch medzi mužmi a ženami, osamelé ženy čelia o 3,5 p. b. nižšiemu riziku chudoby ako osamelí muži.

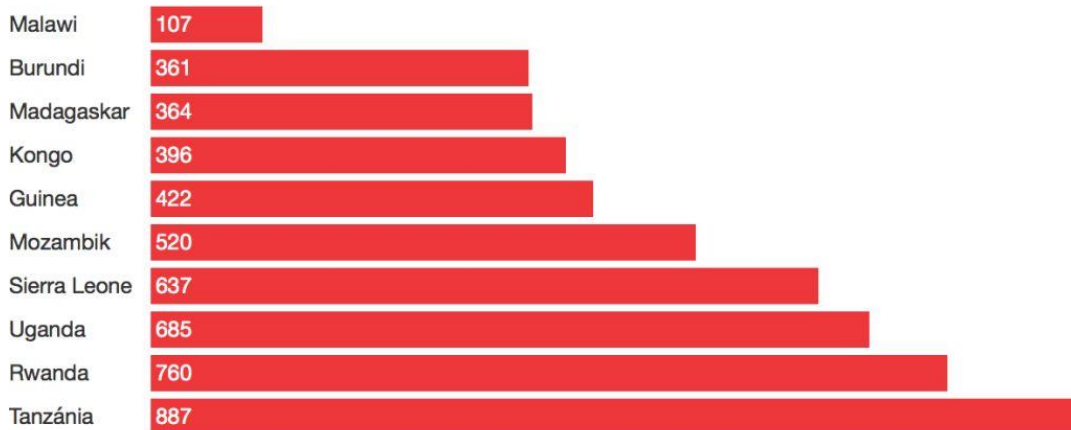
Najväčšie zastúpenie chudoby je v Banskobystrickom, Prešovskom a Košickom kraji. V správe NBS boli publikované vhodné nástroje na boj proti chudobe: efektívne a adresné politiky sociálnej inklúzie, aktívne politiky trhu práce, podpora vzdelávania a inovácií a rozvoj základnej infraštruktúry.

3.) V 3.časti nášho stretnutia sme sa bližšie pozreli na situáciu vo svete. Zisťovali sme, ktoré krajiny trpia chudobou najviac a ktoré naopak, sú najbohatšie. Celkovo medzi najchudobnejšie krajiny patria štáty Afriky. Dôvodov je hneď niekoľko, ale tie boli predstavené v prvej časti (nevzdelanie, choroby, vojny, vláda, geo. poloha a historický vývoj).

Najchudobnejšie národy na svete v roku 2016 (USD)

Priemerná hodnota majetku dospelého občana

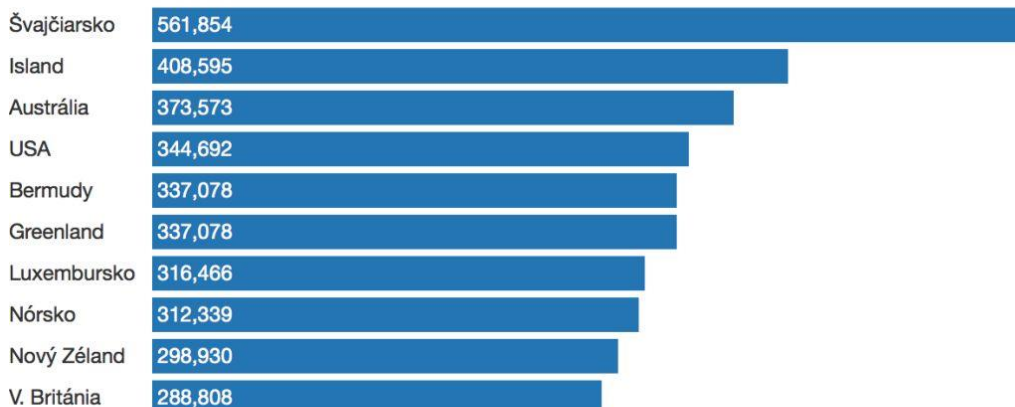

Source: Credit Suisse [Get the data](#)

Naopak, medzi najbohatšie krajiny patria Švajčiarsko, Island a Austrália. Zaujímavé, je že niektoré štáty z top 10 najbohatších sú rozlohou a počtom menšie, príp. podobné ako Slovensko. Ale v porovnaní s priemerným majetkom obyvateľa daných krajín, tak priemerný Slovák disponuje cca s 25tis. majetkom.

Najbohatšie národy na svete v roku 2016 (USD)

Priemerná hodnota majetku dospelého obyvateľa

Source: Credit Suisse [Get the data](#)

Slovensko má takmer rovnaký priemerný majetok na obyvateľa ako Poľsko. V porovnaní s ostatnými susednými krajinami zaostávame, okrem Ukrajiny.

Bohatstvo na Slovensku a v susedných krajinách (USD)

Priemerná hodnota majetku dospelého človeka

Rakúsko	206,002
Česko	48,357
Maďarsko	33,893
Slovensko	24,992
Poľsko	24,584
Ukrajina	1,254

Source: Credit Suisse [Get the data](#)

V tejto časti sme zisťovali aj majetky najbohatších osôb vo svete a na Slovensku. Porovnávali sme to medzi sebou a tiež s priemerným majetkom. Najbohatším človekom vo svete v roku 2021 je zakladateľ Amazonu Jeff Bezos, ktorého majetok je 177mld. USD, druhým je Elon Musk (Tesla, 155mld.USD), tretí Bernard Arnault (luxusné značky, 150mld.USD). V top 5 je ešte Bill Gates a Mark Zuckerberg. Na Slovensku v roku 2021 bol najbohatším Ivan Chrenko (investovanie, 1500 mil.€) a Jaroslav Haščák (Penta, 1000 mil.€). V porovnaní s najbohatšími osobami sveta je to stále len zlomok ich majetku. Tieto informácie vydáva každoročne portál forbes (<https://www.forbes.sk/najbohatsi-slovaci-rebricke-2021/>, <https://www.forbes.sk/najbohatsi-ludia-2021/>).

4.) V závere nášho stretnutia sme venovali čas metodickým hrám k téme chudoba a bohatstvo vo svete. Využili sme pri tom známy portál s edukačnými hrami [purposegames.com](https://www.purposegames.com). Tieto aktivity sú vhodné na osvojenie si poznatkov z tejto témy. Jedinou nevýhodou je, že veľa materiálov je v angličtine, ale nájdú sa aj v slovenčine. Pozitívne je, že učiteľ si tam vie vytvoriť vlastnú hru a použiť ju na hodine.

<https://www.purposegames.com/game/1548d558c0> - na tomto odkaze je možné si zopakovať typy chudoby.

<https://www.purposegames.com/game/countries-with-the-highest-percentage-of-population-living-in-poverty-quiz> - určovanie krajín na mape s najvyšším percentom chudoby vo svete.

<https://www.purposegames.com/game/countries-with-the-lowest-percentage-of-population-living-in-poverty-quiz> - určovanie krajín na mape s najnižším percentom chudoby vo svete.

Countries with the Lowest percentage of Population Living in Poverty ★★★★☆
3.80 (you: not rated)

a quiz by Ashgabat • 65 plays • More

Progress: 22 Correct 0 Wrong

Azerbaijan (11) 0% 0:05.2 Quit

ZÁVERY A ODPORÚČANIA:

1. Odporúčame, aby sa členovia klubu, ktorí sa v rámci tejto témy vzdelávali, podelili so svojimi skúsenosťami s kolegami vo svojich predmetových komisiách:

- a) využívať nadobudnuté vedomosti pri téme bohatstvo a chudoba vo svete a na Slovensku.
- b) využívať pri práci prezentované zdroje informácií.

Naše skúsenosti hovoria, že schopnosť stredoškolských študentov správne aplikovať teoretické vedomosti a spravovať svoje peniaze nie je na požadovanej úrovni. Stredoškoláci si často neuvedomujú potrebu vytvárania finančnej rezervy a dôležitosť vytvárania úspor. Stredné školy musia aktívne vyhľadávať a implementovať nové postupy, formy a metódy vo vzdelávacom procese. Mali by sme vytvárať väčší priestor pre využitie moderných vyučovacích metód zameraných na zlepšenie praktických zručností študentov v oblasti finančnej gramotnosti. Tradičné metódy zamerané na získavanie encyklopedických vedomostí sa ukazujú ako prežité. Mali by sme motivovať a povzbudzovať nadaných študentov, ktorí následne budú motivovať svojich spolužiakov a kamarátov. Vytváranie praktických zručností študentov musí sa stať našim hlavným cieľom.

Vypracoval (meno, priezvisko)	Mgr. Dana Janečková
Dátum	07.12.2021
Podpis	
Schválil (meno, priezvisko)	Ing. Jaroslav Bujda
Dátum	13.12.2021
Podpis	

Príloha 1: Prezenčná listina zo stretnutia pedagogického klubu